

Algorytmy sortowania

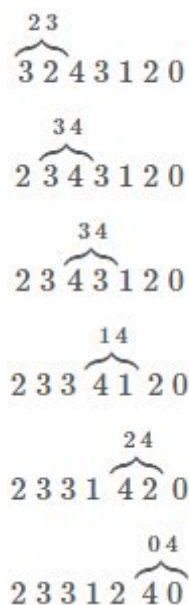
1. Sortowanie bąbelkowe (bubble sort)

Jeden z prostszych w implementacji algorytmów sortujących dane. Złożoność czasowa algorytmu jest rzędu $O(n^2)$, a pamięciowa $O(1)$. Nie radzi sobie z większymi zbiorami.

Działanie algorytmu:

W każdym przejściu pętli wewnętrznej porównywane są ze sobą dwie kolejne wartości. W momencie kiedy porównywana wartość z prawej strony jest mniejsza od tej z lewej, następuje zamiana elementów. Przejście od lewej do prawej po wszystkich elementach to jedna pętla algorytmu. Pętla jest powtarzana do momentu uzyskania w pełni posortowanego zbioru, przy czym z każdą następną ilość elementów do sortowania zmniejsza się o 1.

Jedna pętla algorytmu

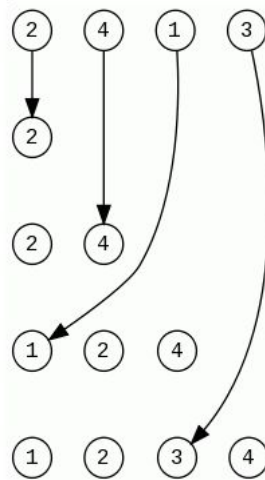

2. Sortowanie przez wstawianie (insertion sort)

Zasada działania tego algorytmu przypomina porządkowanie kart w wachlarzu. Złożoność czasowa algorytmu jest rzędu $O(n^2)$, a pamięciowa $O(1)$.

Działanie algorytmu:

1. Weź dowolny element ze zbioru nieposortowanego.
2. Wyciągnięty element porównuj z kolejnymi elementami zbioru posortowanego, póki nie napotkasz elementu równego lub elementu większego (jeśli chcemy otrzymać ciąg niemalejący) lub nie znajdziemy się na początku/końcu zbioru uporządkowanego.
3. Wyciągnięty element wstaw w miejsce, gdzie skończyłeś porównywać.
4. Jeśli zbiór elementów nieuporządkowanych jest niepusty, wróć do punktu 2.

3. Sortowanie przez wymianę/wybór (selection sort)

Algorytm polega na wyszukiwaniu elementu mającego znaleźć się na żądanej pozycji i zamianie miejscami z tymi, który jest tam obecnie. Złożoność czasowa algorytmu jest rzędu $O(n^2)$.

Działanie algorytmu:

1. Szukamy najmniejszego elementu
2. Wymieniamy go z pierwszym elementem w zbiorze
3. Kroki powtarzamy do pełnego uporządkowania zbioru

```
[ 4 7 2 9 3 ]
[ 2 7 4 9 3 ]
[ 2 7 4 9 3 ]
[ 2 3 4 9 7 ]
[ 2 3 4 9 7 ]
[ 2 3 4 9 7 ]
[ 2 3 4 9 7 ]
[ 2 3 4 7 9 ]
[ 2 3 4 7 9 ]
```

4. Sortowanie szybkie (quick sort)

Algorytm ten opiera się na strategii “dziel i zwyciężaj”, którą można scharakteryzować w trzech punktach:

1. Dziel - problem główny zostaje podzielony na podproblemy
2. Zwyciężaj - znajdujemy rozwiązanie podproblemów
3. Połącz - rozwiązania podproblemów zostają połączone w rozwiązanie problemu głównego

Złożoność czasowa tego algorytmu to: $O(n \log n)$.

Idea sortowania szybkiego jest następująca:

- Dziel: najpierw sortowany zbiór dzielimy na dwie części w taki sposób, aby wszystkie elementy leżące w pierwszej części (zwanej lewą partycją) były mniejsze lub równe od wszystkich elementów drugiej części zbioru (zwanej prawą partycją).
- Zwyciężaj: każdą z partycji sortujemy rekurencyjnie tym samym algorytmem.
- Połącz: połączenie tych dwóch partycji w jeden zbiór daje w wyniku zbiór posortowany

5. Sortowanie stogowe (heap sort)

Algorytm ten polega na budowaniu **Kopca** z elementów tablicy które chcemy posortować. Kopek jest drzewem binarnym, w którym wszystkie węzły spełniają następujący warunek: **Węzeł nadrzędny jest większy lub równy węzłom potomnym.**

Złożoność czasowa tego algorytmu to: $O(n \log n)$, a pamięciowa $O(n)$.

Schemat działania przedstawiony graficznie w bardzo przejrzysty sposób można znaleźć tutaj:

https://eduinf.waw.pl/inf/alg/003_sort/m0015.php

6. Sortowanie przez zliczanie (counting sort)

Algorytm opiera się na zliczaniu, ile razy dana liczba występuje w ciągu, który mamy posortować. Następnie na podstawie danych zebranych wcześniej, utworzyć nowy ciąg z posortowanymi elementami. Może być używany tylko do tablic z liczbami całkowitymi.

Złożoność czasowa tego algorytmu jest rzędu: $O(m + n)$, gdzie m (ilość wartości kluczy), n (ilość sortowanych elementów).

{ 6 3 6 1 4 9 0 1 8 2 6 4 9 3 7 5 9 2 7 3 2 4 1 8 7 0 8 5 8 3 6 2 5 3 }

Schemat działania algorytmu:

- Do każdej wartości w zbiorze przygotowujemy licznik i ustawiamy go na 0.

[0:0] [1:0] [2:0] [3:0] [4:0] [5:0] [6:0] [7:0] [8:0] [9:0]

- Przeglądamy kolejne elementy zbioru i zliczamy ich wystąpienia w odpowiednich licznikach.

[0:2] [1:3] [2:4] [3:5] [4:3] [5:3] [6:4] [7:3] [8:4] [9:3]

- Poczynając od drugiego licznika sumujemy zawartość licznika oraz jego poprzednika

[0:2] [1:5] [2:9] [3:14] [4:17] [5:20] [6:24] [7:27] [8:31] [9:34]

- W wyniku tej operacji w każdym liczniku otrzymaliśmy ilość wartości mniejszych lub równych numerowi licznika, które występują w zbiorze wejściowym.

[0:2] - w zbiorze wejściowym są dwie wartości 0

[1:5] - w zbiorze wejściowym jest pięć wartości mniejszych lub równych 1

[2:9] - w zbiorze wejściowym jest dziewięć wartości mniejszych lub równych 2, itd.

Wartość:	0	0	1	1	1	2	2	2	2	3	3	3	3	3	4	4	4	5	5	5	6	6	6	6	7	7	7	8	8	8	8	9	9	9
Pozycja:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34

Stan licznika określa teraz ostatnią pozycję w zbiorze uporządkowanym, na której należy umieścić wartość równą numerowi licznika.

7. Sortowanie przez scalanie (merge sort)

Podstawową operacją tego algorytmu jest scalanie dwóch zbiorów uporządkowanych w jeden zbiór również uporządkowany. Operację scalenia realizuje się wykorzystując pomocniczy zbiór, w którym będą tymczasowo odkładane scalane elementy dwóch zbiorów.

Złożoność czasowa tego algorytmu to $O(n * \log(n))$, a pamięciowa $O(n)$.

Schemat działania przedstawiony graficznie w bardzo przejrzysty sposób można znaleźć tutaj:

https://eduinf.waw.pl/inf/alg/003_sort/m0013.php

Źródła:

https://eduinf.waw.pl/inf/alg/003_sort/m0009.php

<http://www.algorytm.org/algorytmy-sortowania/>

https://eduinf.waw.pl/inf/alg/003_sort/m0018.php

https://eduinf.waw.pl/inf/alg/003_sort/m0015.php

https://eduinf.waw.pl/inf/alg/003_sort/m0023.php

https://eduinf.waw.pl/inf/alg/003_sort/m0013.php